

**Til
Teknik, Plan og Landdistrikstudvalget
Slagelse Kommune**

Agersø, 26.11.2022

Agersø Beboerforenings kommentarer til "Sparekatalog for færgedriften – Agersø Omø Færgerne.

I fortsættelse af det fremsendte "Sparekatalog for færgedriften – Agersø Omø færgerne" indkaldte Agersøs ø-repræsentanter den 20.11.2022 til beboermøde. På trods af det korte varsel deltog ca. 80 Agersøboere i mødet, hvor man diskuterede oplægget. Mange kom med kommentarer til, hvordan spareforslagene - hvis de blev iværksat - radikalt ville ændre deres hverdag. Efterfølgende har Agersø Beboerforening diskuteret oplægget på bestyrelsesmødet den 21.11.2022 og udarbejdet følgende kommentarer.

Inden vi går i detaljer, vil vi gerne komme med følgende **overordnede kommentarer**:

- I sin rapport fra juni 2013 "Tilskudsordninger vedr. kommuner med mindre øer", baseret på input fra alle kommuner med småøer, inklusive Slagelse Kommune, konkluderer Økonomi- og Indenrigsministeriet på side 11, at kommunerne i Danmark vurderer, at 78 % af merudgifterne ved at have småøer kommer fra færgedrift. Det er derfor naturligt, at en stor del af § 20 tilskuddet allokeres hertil.
- Som bekendt er energipriserne faldet siden sparekataloget, blev udarbejdet og målet om at finde 2,4 mio. kr. til kompensation af højere dieselpriiser blev fastsat. Som vi alle kan konstatere ved benzinstanderne, er prisen på benzin og diesel nu nede på niveauet fra før krigen i Ukraine startede i februar 2022 (ca. 14,50 kr.). Det bør derfor genovervejes, om de øgede udgifter til diesel i 2023 fortsat forventes at være 2,4 mio. kr., eller om dette beløb bør sættes lavere.
- For nogle år siden sparede man Agersø Skole væk og tog de gevinster, der ligger i, at skolebørn fra Agersø i stedet sendes til Eggeslevmagle skole. Det kunne lade sig gøre, fordi der var gode færgeforbindelser. Det forekommer uretfærdigt, hvis man både tager besparelserne på lukning af skolen for herefter at fjerne færgerne, således at børnene nu får sværere ved at kombinere bosætning på Agersø med skolegang. Der er i dag 23 skolebørn, som hver dag tager med færgen for at komme i skole på fastlandet. Dertil kommer 5 dagpleje/børnehavebørn samt vuggestuebørn, der skal følges af forældrene som derefter ikke kan komme retur for at passe deres arbejde på Agersø. Slagelse Kommune bør sikre, at børnene kan komme hjem fra skole, når de har fri, samt at forældrene kan hente børnene i tilfælde af sygdom.
- Agersø en pendler-ø med ca. 50 daglige pendlere. Reducerede sejlplaner vil medføre urimeligt lange arbejdsdage og en for børnefamilier umulig hverdag. Dertil kommer, at hjemmeplejen er afhængig af en stabil, regelmæssig og hyppig sejlplan, hvis det aktuelle og tilfredsstillende serviceniveau skal bibeholdes. I nødstilfælde, hvor beredskab i form af ambulance og brandkorps skal til øen vil det desuden være en væsentlig risiko for katastrofale følger, hvis der ikke er den fornødne færgedækning.
- Endelig bør det medgå i overvejelserne, at Agersø igennem de sidste år har haft en meget positiv udvikling med stigende beboertal fra 163 beboere i 2015 til lige godt 200 i 2022. Der er ny forpagter til købmanden, og de nye forpagtere på Agersø Kro har renoveret og opgraderet kroen og påtænker fremover helårsåbning for at tiltrække turister. Derudover er der etableret café, grill og skibsværft, ligesom der har været et stigende passagertal med færgen fra under 100.000 personer i 2013 til 2015 til i dag omkring 120.000 personer i 2020 og 2021. Enhver reduktion i færgernes

service vil have en væsentlig negativ effekt på denne positive udvikling og bringe Agersøs selvstændige sammenhængskraft i fare.

I forhold til de konkrete forslag i sparekataloget har vi følgende kommentarer:

Vintersejlads med nødplan

Beboerforeningen vender sig kraftigt imod at sejle efter nødplan i de 8 ½ måned, hvor der er vintersejlads. Dels vil sejlads efter nødplan betyde, at pendlere, skolebørn, håndværkere og de turister, der er i vinterperioden, vil få meget svært ved at få hverdagen til at hænge sammen. Derudover forstår vi ikke, hvorfor de fastboende - som i hverdagen er helt afhængige af færgedriften - skal straffes ved, at reduceret sejlplan udelukkende gennemføres om vinteren, hvor det primært rammer dem og ikke turisterne.

Nedenfor følger et udpluk af kommentarerne fra beboermødet:

- "Den foreslåede sejlads vil indebære, at hvis man har en arbejdsdag fra 8:00 til 15:30 i Slagelse så skal man tage fra Agersø med færgen kl 05.10 og retur med færgen fra Stignæs kl 19:00, hvilket svarer til over 14 timer væk fra hjemmet. Det kan ingen holde til i det lange løb, og resultatet vil være en massiv fraflytning."
- "For mig som præst, vil sejlads efter nødplan få store konsekvenser, idet jeg arbejder både på Agersø, Omø og på fastlandet."
- "Reduceret færgefart og højere færgepriser vil resultere i en fraflytning af familien og mig. Vi kan slet ikke få det til at hænge sammen."
- "I dag er der god døgnpleje via hjemmeplejen. Hvordan skal det fungere med reduceret sejlplan?"
- "Ved brand skal brandbiler kunne komme hurtigt til Agersø og ikke vente på en færge, der ligger på Omø."
- "Håndværksydelse på Agersø bliver væsentlig højere, når håndværkerne strander på øen i længere tid, og vi skal betale ventepenge."
- "Sygdomsforløb – både planlagte og akutte – bliver væsentligt besværet ved reduceret sejlads"
- "På Agersø har det været fremgang i bosætningen grundet den stabile færgefart. Jeg frygter det modsatte sker, hvis der bliver trekantssejlads."
- "Ved denne sejlads bliver en besætning "arbejdsløs". Hvad skal den færge, der ligger stille og dens besætning bruges til?"

Planerne om at sejle efter nødplan i vinterperioden vil resultere i en MASSIV AFFOLKNING af Agersø, og vi anbefaler derfor at skrinlægge dette forslag.

Salg af Kattegat

Erfaringen har vist at Kattegat er blevet et nødvendigt supplement, når én af færgerne er på værft - som det for eksempel er tilfældet i disse dage, hvor Omøfærgen pludselig er på værft i 5 dage. Uden Kattegat vil 9 afgang om dagen fra Agersø og 7 afgang far Omø forsvinde, hvilket gør det umuligt at få en hverdag til at hænge sammen.

Nedenfor følger et udpluk af kommentarer fra beboermødet:

- "Kattegat er nødvendig ved nødsejlplan, for ellers kan skolebørn i indskolingen ikke bringes og hentes."
- "Den gamle færge blev solgt til Kalundborg, som snart køber nye færger. Måske kan man købe denne færge tilbage som afløserfærge. Der er nok et større marked for at udleje en afløserfærge, der kan tage biler med."

Vi kan ikke støtte forslaget om at Kattegat bliver solgt.

Retrofit af Agersøfærgen

Vi er store tilhængere af den grønne omstilling, men set i lyset af de besparelser som Slagelse Kommune netop gennemgår, samt at der er et ret fremskredet projekt om at købe en ny eldrevet færge til Omø, anbefaler vi, at et eventuelt retrofit af Agersøfærgen udsættes. Der er en række fordele ved en udsættelse: Det vil spare penge her og nu, det vil give erfaring med el drift på Omø, og det vil sikre, at der i den periode, hvor en ny eldrevne Omøfærge skal sejles ind, er en anden færge, som erfaringsmæssigt ikke volder de store problemer.

Ønsker man at se på en mulig grønnere drift umiddelbart, kunne en renovering af Kattegat med henblik på bedre brændstofføkonomi være en oplagt mulighed.

Vi anbefaler derfor, at iværksættelsen af et retrofit af Agersøfærgen udsættes, samt at det undersøges, om brændstofforbruget på Kattegat kan optimeres ved en renovering.

Bestillingsture kl 20:30, 21:00, 22:30 og 23:10

Selvom dette bestemt ikke er en ide, som er vokset i vores baghave, kan vi godt se, at der er behov for at gøre noget. Vi kan derfor tilslutte os forslaget, men for at simplificere foreslår vi, at tiderne omkring pladsbestilling på app'en samt bestilling af ture ensortes, således at man vil kunne bestille ture på app'en op til 1 time før afgang (i dag ½ time før), samt at bestillingsture ligeledes kan bestilles op til 1 time før afgang (i dag 2 timer før). Det vil i praksis betyde, at en reservation på app'en automatisk er en bestillingstur.

Nedenfor følger et udpluk af kommentarer fra beboermødet:

- "Bestilling af færger på er besværlig for mange af de ældre, der bor på Agersø"

Vi kan tilslutte os forslaget om, at der laves bestillingsture kl 20:30, 21:00, 22:30, 23:10 under forudsætning af at bestillingstiden er 1 time, ikke de nuværende 2 timer.

Takstforhøjelser

Der foreslås en samlet takstforhøjelse på i alt 28% (8% + 8% + 12%), hvilket for mange både fastboende og i særdeleshed turister - der skal være med til at skabe forretningsgrundlag for købmanden, kroen mm. - er en ganske væsentlig forhøjelse. For mange vil det uden tvivl betyde, at man fravælger at tage til Agersø. Vi forstår godt – og kan i en vis udstrækning også acceptere – at i en tid med stigende energipriser bør overfartsprisen afspejle dette. Det bør imidlertid ligge fast, at dette energitillæg er midlertidigt og bliver fjernet, når energipriserne igen finder sit tidligere leje.

Vi anbefaler derudover, at man ser på om der skal ske en justering, således at taksterne for varebiler og lastbiler samt biler med CVR-nummer justeres mere, idet der i dag ikke forekommer at være den rette balance.

Nedenfor følger et udpluk af kommentarer fra beboermødet:

- "Kroens gæster betaler allerede for at komme til Agersø for at spise på kroen. Stigningen i takster hæmmer udviklingsmulighederne for øen, og vi må vælge, om man vil udvikle eller afvikle."
- "Den foreslåede takstforhøjelse bliver alvorlig for pendlere. En hurtig beregning viser en forhøjelse på 6.000 kr. /år for én person."
- "Kan besparelserne på takster kompenseres fra de ministerielle puljer til takstnedsættelser?"

Vi kan anbefale, at der indføres et energitillæg på billetpriserne, og at dette tillæg afskaffes igen, når energipriserne falder.

Samtidig henstiller vi, at størrelsen af dette tillæg genovervejes, ligesom vi anbefaler at se på muligheden for at justere erhvervstaksterne.

Reduktion i administration -, ledelse og råderum

Fra regnskabet ved vi, hvor mange penge der bruges på disse emner, men vi kan ikke vurdere hvorvidt det er forsvarligt at spare 500.000 kr. på denne post. Imidlertid kan vi tilslutte os, at man arbejder videre med dette. Vi ser det nye billetsystem med app'en som en udmærket platform for yderligere automatisering af f.eks. reservations- og billetadministrationen.

Vi anbefaler besparelser på administration-, ledelse og råderum.

Med venlig hilsen

Agersø Beboerforening

Bente Topsøe-Jensen
Tlf: 22572207

Elisabeth Jørgensen
Tlf: 40287671

Carsten Jensen
Tlf: 61400310

Stig Colbjørn Nielsen
Tlf: 31551380

Jytte Bjergvang
Tlf: 60717196

Niels Svare
Tlf:40523033

Lars Frederiksen
Tlf: 20102823

Ø-repræsentanter fra Agersø

Anne Bjergvang
Tlf: 50435150

Gitte Terp Carlsen
Tlf: 26287183